

[Kai Møltke.]

rende boliger og grønt; men i dag er man først ved at gå i gang med kloakeringen og forberedelserne.

Lad os gå længere ud på Amager; dér ligger hele dette militære område, som det selvfølgelig omtrent er forbudt at røre ved. Længere ude på Amager kommer man ingen vegne på trods af et ministerielt udvalg på 4 mand, som skulle tage sig af Vest-amagers velfærd. Man kan ikke i ministeriet for offentlige arbejder blive færdig med afgørelsen af, hvor flyvepladsen i Kastrup kan placeres, og indtil den tid blokerer man grundene og byggeriet; man hindrer udbuddet, det kan ikke hjælpe at nægte det. Så vil man sige: vi har Ryvangen, vi har Vognmandsmarken, og fornuftige mennesker ville så sige, at det var på tide, der blev skaffet suppleringsjord til byggeriet, så at man kunne holde prisudviklingen i skak, ved at denne jord endelig blev taget i brug til det, vi alle ønsker og tilstræber: en rimelig boligreserve i hovedstaden.

Når dette er sagt, bliver man vel også nødt til at komme ind på det, som ingen er glad for at sige, men som alle ser hen til, nemlig en revision af lejeloven. Jeg tror, vi skal være det ærede medlem fru Grethe Philip taknemlig, fordi hun på en frejdig måde talte om alt det, som de andre ordførere hellere ville have gemt en smule endnu, nemlig til udvalgsværelset. Det er jo ganske givet, at i det lange løb vil det være vanskeligt at opretholde 2 pristol for boliger. Det er derimod ikke ligegyldigt, hvor man begynder med at få disse to lejenniveauer til at nærme sig hinanden. Det er heller ikke ligegyldigt, hvilken kategori af borgere man først forlanger ofre af til fordel for fremtidens boligpolitik. Dér vil det være rimeligere også at sende en venlig tanke til de profitører i privat byggeri, hvis årlige forrentning af egenkapitalindsatsen efter en offentliggørelse fra de almennyttige boligselskaber, som aldrig er blevet bestridt, ligger mellem de 25 og 45 pct. Ja, jeg giver den højtærede boligminister fuldstændig ret. Skal der tales om huslejeregulering, vil det i høj grad være passende at begynde med reguleringen af lejen i det private spekulationsbyggeri.

Hvis man vil have de to huslejeniveauer til at nærme sig hinanden, så vil vel intet

være fornuftigere, end at man i fællesskab giver sig til at beskære sådanne overflødige omkostninger som de dyre byggegrunde og en uholdbar rente på 8 pct. må være. Der mumles jo i krogene, når man taler om de steder, som huslejetillægget skal gå til, om det skal gå til grundejerne eller værterne, eller det skal gå til sociale fonds. Hvorfor, hvis vi skal have et socialt fond til at skabe bedre betingelser for byggeriet, nøjes med at begynde med at inddrage en kopskat af dem, som bor i gamle og ikke altid lige hyggelige lejligheder, især når man nu taler om vurdering efter brugs-værdi? Hvorfor ikke lade nogen af de penge, som på anden måde går i private lommer, indgå i samme fond for at nedsætte byggeomkostningerne, for at nedsætte finansieringsomkostninger og rente, så man endelig engang får byggeriet ned til en fast og anstændig rente på 4 pct.? Det kan ikke være for høj en udgift for samfundet at betale for at skaffe de unge i samfundet, de titusinder af boligløse, et hjem under for-svarlige forhold.

Og én ting kan jeg her ikke lade være med at komme ind på, fordi spørgsmålet er rejst. Der er talt om øget lejerindflydelse, der er talt om bedre adgang for lejerne til at overtage lejlighederne i fællesskab eller enkeltvis. Ja men hvad ville så være naturligere end at tage sit udgangspunkt i den kendsgerning, at noget af det, som hæmmer og vanskeliggør indrykning i en lejlighed, er kravet om stadig voksende indskud, de øgede krav om forudbetaling af mange måneders husleje? Det er ikke noget nyt standpunkt, jeg fremfører her, jeg fremførte det i forsommeren under behandlingen af byggestøtteloven. Jeg sagde dengang, at hvad man betalte over 3 måneder forud i husleje, og hvad man betalte i konstant indskud, burde sikre én medejendomsret i andelsform i de komplekser, hvor sådanne indskud forlanges. Ja, let lejernes adgang til overtagelse af deres lejligheder!

Man taler om, at der skal ydes ofre i form af opsparing af de mennesker, som ønsker sig en ny lejlighed, men når der er betalt 4 000, 5 000 eller 6 000 kr. i indskud, og når der er betalt ud over 3 måneders husleje forud ved indrykningen, kunne man måske, når de såkaldte bygherrers indskud stadig er faldende procentvis, begynde med